Innkalling til møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 10. mars 2015 kl. 09:15.
Møterom 546

Innkalles:
Bjørnar Borvik (leder) (a)
Magne Strandberg (a)
Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)
Jonas Jensen (b)
Kjersti Bakke Sørensen (c)
Emilie Melbø Kristoffersen (d)
Sandra Guderud (d)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: tirsdag 21. april

Sak 19/15	**Godkjenning av innkalling og dagsorden**
	Innkalling: Dagsorden:
Sak 20/15	**Orienteringssaker**
1	Protokoll fra SU 17. februar 2015. Godkjent på sirkulasjon 19. februar 2015. ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak a) JUS112 Arve- og familierett Innføringslitteratur Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen og protokollen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/24968/studieutvalget
3	Vedtak fra Den sentrale klagenemnden **13. november 2014:** 2014/6639 Sak 68: Klage over vedtak om tap av studierett. **Ikke medhold.** 2014/4114 Sak 70: Klage over avslag på søknad om eksamensmelding etter fristen for frivillig gjentak. **Ikke medhold.** 2014/10287 Sak 71: Klage over avslag på søknad om å levere skriftlig arbeid i EXFAC Juridisk forprøve etter fristen. **Ikke medhold.** **18. desember 2014:** 2014/6698 Sak 72: Klage over delvis avslag på søknad om godskriving av eksterne emner. **Ikke medhold.** 2014/10046 Sak 73: Tekstsammenfall JUS131. **Kursgodkjenning og eksamen annullert.** 2014/10104 Sak 74: Klage over delvis avslag på søknad om godskriving av eksterne emner. **Ikke medhold.** 2014/10006 Sak 75: Klage over avslag på søknad om dispensasjon fra tregangersregelen. **Ikke medhold.** *Vedtakene utgjør en fil på 33 sider og vedlegges ikke /sendes ikke ut. Den kan lastes ned her i 30 dager fra 23. februar:* http://vedlegg.uib.no/?id=6751059ab487d9a7b0f32d0faee33906.
4	Statistikk over saker om tekstsammenfall studieåret 2013/2014.
Sak 21/15	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1	Utdanningsmelding 2014.
SU uttaler	Utdanningsmeldingen for 2014 tas til etterretning. Den anses å gi et dekkende

	bilde av realitetene, og oversendes fakultetsstyret uten ytterligere merknader.
2 ***SU uttaler***	Årsplan for utdanning 2015. Årsplan for utdanning 2015 tas til etterretning, Den anses å gi et realistisk bilde av ambisjonene for inneværende år, og oversendes fakultetsstyret uten ytterligere merknader.
3 ***SU uttaler***	Eksternfinansiering av forskningsprosjekter ved Det juridiske fakultet. Forslag om frikjøp fra undervisning i søknadsperioden.
4 ***SU uttaler***	Årsplan for digitalisering 2015. **Ettersendes.** Årsplan for digitalisering 2015 tas til etterretning, Den anses å gi et realistisk bilde av ambisjonene for inneværende år, og oversendes fakultetsstyret uten ytterligere merknader.
	Vedtakssaker
Sak 22/15 **Vedtaksforslag**	JUS122 Erstatningsrett Emneansvarlig studieåret 2015/2016 Jan-Ove Færstad oppnevnes som emneansvarlig for JUS122 Erstatningsrett studieåret 2015/2016, inkludert kontinuasjonseksamen. Fra studieåret 2016/2017 gjenopptar Askeland/Førseth emneansvaret.
Sak 23/15 **Vedtaksforslag**	Innarbeidelser i hjelpemidler til eksamen. Forslag fra administrasjonen. § 3-7 nr. 2 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen skal lyde: I alle medbrakte hjelpemiddel kan det dessuten være innarbeidet henvisninger innbyrdes i hjelpemidlet og henvisninger til andre tillatte hjelpemiddel. Dette gjelder likevel ikke i og til lister, registre, ordbøker og lignende. Henvisningene kan bare innledes med ord som se/sjå, jf., cfr., contra, sammenlign (sml.), oppheva (opph.), endret. Henvisninger til lover, kgl. res., forskrifter og reglement kan bare inneholde tittel og/eller data (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, punktum, **setning**, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. og lignende, kan brukes. Eksempel: Sml. FAL § 18-1; opph. ved lov 13. februar 1976; jf. lov nr. 261969 § 2-1.
Sak 24/15 **Vedtaksforslag**	Begrunnelse av sensurvedtak, jf. Universitets- og høyskoleloven § 5-3 nr. 1. Forslag fra JSU. Når ringetiden avtales med sensorene, skal de presenteres for en hovedregel: - Det avsettes 10 minutter per student. - Første mulig ringetid er en virkedag etter at sensuren har falt. - Ringetiden fordeles over to dager. Fortrinnsvis ikke helg.
Sak 25/15 **Vedtaksforslag**	JUS399 Masteroppgave (30 studiepoeng). Endringer i emnebeskrivelsen. Forslag fra emneansvarlige Halvard Haukeland Fredriksen og Jon Petter Rui. Emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave (30 studiepoeng) endres som forelsått.
26/15 **Vedtaksforslag**	Eksamensplan studieåret 2015/2016. Forslag fra studieadministrasjonen. Eksamensplanen for 2015/2016 vedtas som foreslått.

Eventuelt

Bjørnar Borvik
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Statistikk over tekstsammenfall studieåret 2013/2014

Saker om tekstsammenfall forberedes på fakultetet av «fuskekomiteen» som ble nedsatt av SU i et vedtak 24. november 2006 (sak 35-06/07)[1]. Det er Den sentrale klagenemnden som behandler saker om fusk.

Tall fra studieåret 2012/2013 i parentes. Se eventuelt SU-sak 59/13-3 fra 5. november 2013.

20504 (22294) tekster er kontrollert.

Bare to (seks) saker førte til utestengelse – det gjelder JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner og JUS399 Masteroppgave 30 studiepoeng.

I alt 13 (13) saker førte til annullering av kursgodkjenning og eksamen. Det innebærer fellende vedtak i alle saker som ble oversendt nemnden. Vi ser det som uttrykk for at vi undertiden har utviklet en praksis som er i god overensstemmelse med de signalene som har kommet fra Den sentrale klagenemnden og Felles klagenemnd. I sakene som oversendes, er det gjort grundige avveiinger av de hensynene som anses relevante i vurderingene. Som følge av at få saker har endt med utestengelse, er det ingen saker som har blitt påklaget til Felles klagenemnd i perioden.

I alt fire (syv) saker har endt med lokal annullering. Det er viktig å være klar over at dette gjelder utelukkende saker der det *ikke* foreligger skjellig grunn til mistanke om fusk – fakultetet har ikke kompetanse til å behandle saker om fusk! Det er tilfeller der det er avdekket at krav til selvstendighet ikke er oppfylt, typisk ved at besvarelsen omfatter store mengder sitater som er oppgitt i henholdt til retningslinjer for sitering.

Vi har hatt 19 (21) møter med studenter. Slike møter er en verdifull arena for å veilede studenter som har etablert eller er i ferd med å etablere en uheldig praksis for sine skriftlige arbeider. Møtene har flere formål: Vi vil høre studentens versjon av «hvordan det gikk til» at besvarelsen ble som den ble, det er helt sentralt i opplysningen av saken. Like viktig er at vi vil veilede om bedre praksis. Det later til å være et vellykket tiltak – vi har ennå til gode å se tilfelle nr. to av tekstsammenfall fra en student. I dette arbeidet har vi veldig god hjelp i notatet «Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen» som tidligere studiedekan Knut Martin Tande skrev nettopp for dette formålet – det er publisert på fakultetets nettsider, med lenker til MiSide. Vi nytter også møtene til å gjøre tydelig for studentene hva som er hensynene bak kravene til skriving og hvorfor kravene håndheves så vidt strengt som tilfellet er. Det gjøres i håp om å bidra til motivasjonen for å legge flid i dette arbeidet. Til slutt redegjør vi selvsagt for den videre saksbehandlingen.

Det er grunn til en viss optimisme med hensyn til at antallet saker det er behov for å følge opp, synes å være for nedadgående. Vi noterer også at studenter som kommer til møter om disse sakene, virker mer forberedt og opplyst enn før – de er bedre kjent med kravene til skriving, og de er oftere enn før kjent med reaksjonsmåter.

---

[1] «Studieutvalget utpeker studieutvalgets leder, studieutvalgets sekretær og studieseksjonens leder som kontaktpersoner for fuskesaker.»

Vi ser at fakultetets modell for behandling av slike saker har blitt retningsgivende også for andre enheter ved UiB og for andre institusjoner. Det tar vi som en indikasjon på at vi har funnet en heldig måte å håndtere et uheldig fenomen. Vi arbeider fortløpende med kvalitetssikring og forbedring av rutiner og prosedyrer, for tiden har vi oppmerksomheten rettet på rutinene for å få utestengte studenter inn igjen i studiet etter utestengelsesperioden så «sømløst» som mulig. Her er flere instanser involvert, derfor krever dette litt mer koordinering.

Fra flere hold har det vært uttrykt ønske om at statistikker – eventuelt også vedtak – i disse sakene skal gjøres kjent for studentene på en mer offensiv måte, i den hensikt å støtte opp under den allmennpreventive effekten. Det som har holdt oss borte fra det, er hensynet til personvern. En fuskesak er en svært sensitiv affære for den det gjelder, og særlig nå som antallet involverte studenter er så lavt som det er, vil det lett kunne generere uheldige spekulasjoner blant andre studenter. Vi har ikke konkludert endelig med hensyn til dette – foreløpig henviser vi til Den sentrale klagenemndens årsmeldinger. Disse publiseres imidlertid (for tiden) bare i tilknytning til universitetsstyrets behandling av dem[2], og det oppfyller ikke vårt formål.

[2] Årsmeldingen fra 2013 fins her: http://www.uib.no/filearchive/2014-027a.pdf 2012: http://www.uib.no/filearchive/2013-027a.pdf 2011: http://www.uib.no/filearchive/2012-021a.pdf 2010: http://www.uib.no/filearchive/2011-021.pdf 2009: http://www.uib.no/filearchive/2010-025.pdf 2008: http://www.uib.no/filearchive/2009-040.pdf (Her omtales «den store fuskesaken» fra vårt fakultet og det vises til «en vurdering fra det juridiske fakultet». Det er et notat, datert 27. juni 2008, som ble forfattet av daværende studiedekan Asbjørn Strandbakken, arkiv: 2008/5819-34. Det har dannet grunnlag for vårt videre arbeid med saker om tekstsammenfall.) «Førhistorisk» årsmelding, 2007: http://www.uib.no/ust/dokumenter/saklister/2008/04-24/2008-039.pdf

2013/ 2014	Sendt inn antall	Rapporter tilbake	Brev		Møter										
			Advarsel	Møte-innkalling	Møter avholdt	Henleggelse		Advarsel	Lokal annullering			Nemnd			
						Før møte	Etter møte		Kursgodkj holder	Kursgodkj holder ikke	Sendt nemnden	Henleggelse	Annullering		Utestengelse
													Kursgodkj holder	Kursgodkj holder ikke	
EXFAC	633	6	1												
JUS111	2148	41	3	4	4						4			4	
JUS112	1727	28	1	2	2		1				1			1	
JUS113	1483	19		7	6	1	1			1	4			4	
JUS114	870	7	3	1	1			1							
JUS121	2239	16	8	1	1						1			1	1
JUS122	1797	36	3	3	2	1			2						
JUS123	2149	61	2	2	0	1		1							
JUS124	619		3	1	1				1						
JUS131	1635	12	1	0											
JUS132	1294	24	1	2	2						2			2	
JUS133	1043	32													
JUS134	298	0													
JUS135	1366	13		2				2							
JUS241	319	1													
JUS242	315	0													
JUS243	308	0													
JUS399	108	66		1	0						1			1	1
JUS399	145	5	2												
JUS398	8	3													
Til samn	20504	370	28	26	19	3	2	4	3	1	13	0	0	13	2

Tilbake til sakslisten

Sak 21/15 – 1

UTDANNINGSMELDING 2014
DET JURIDISKE FAKULTET

1. Planer og prioriteringer for 2015.

I løpet av 2015 vil det avklares om arbeidet med å utvikle ny studiemodell skal videreføres. Dersom fakultetsstyret bestemmer at vi skal gå videre med planene, vil fortsatt utredning av ny studiemodell være sentralt også i 2015. I tillegg vil fakultetet prioritere arbeidet med implementering av fullskala digital eksamen, kvalitetssikring av sensur og klagesensur, og fortsatt arbeid med internasjonalisering.

1.1 Implementering av fullskala digital eksamen

Fakultetsstyret vedtok i februar 2015 å gå over til digital eksamen (styresak 10/15). I april 2015 gjennomføres den første digitale eksamenen i full skala, og vårens eksamen i JUS133 Rettskilde og metodelære er pilot. Dersom gjennomføringen av denne eksamenen blir vellykket, er målet at det innføres digital eksamen på alle de obligatoriske emnene fra og med høsten 2015.

1.2 Kvalitetssikring av sensur og klagesensur

Etter en endring i universitets- og høyskoleloven, gjennomføres all klagesensur f.o.m. 1.8.2014 som blindsensur. Erfaringene så langt viser at det gjøres flere endringer nå enn under systemet der klagekommisjonen hadde kunnskap om opprinnelig karakter. Situasjonen overvåkes nøye, og det vil i samråd med de kursansvarlige bli vurdert om ytterligere tiltak må settes inn for å sikre kvaliteten både på sensur og klagesensur. I dette arbeidet vil vi ha tett dialog med JSU.

1.3 Internasjonalisering

I 2015 vil vi arbeide med å opprette et spesialemne om utvalgte temaer i kinesisk rett, undervist av vitenskapelig ansatte ved Renmin University School of Law og Shandong University School of Law. Oppstart av dette spesialemnet vil trolig skje først i 2016. Videre vil vi utrede mulige modeller for å gjøre bedre bruk av undervisningskreftene og -kompetansen som kommer til fakultetet på lærerutvekslingsopphold gjennom Erasmus+ programmet. I tillegg vil utvikling av samarbeid med National Law University Delhi være sentralt.

2. Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2013: Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet om i 2014

2. 1 Ny studiemodell?

I 2014 har en komité nedsatt av fakultetsstyret utredet en potensiell deling av dagens femårige mastergrad i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad. Studieordningskomitéen overleverte sin delinnstilling 1 i februar 2015. Komiteen anbefaler ikke en deling av dagens femårige mastergrad nå, men foreslår likevel store endringer i oppbyggingen av masterprogrammet i rettsvitenskap.

2.2 Digitalisering

2014 har først og fremst blitt benyttet til utprøving av nytt utstyr, testing av nye typer opptak ved fakultetet og eksternt, og kvalitetsheving av eksisterende opptaksformer. Fakultetet tilbyr filmopptak (podcast) av alle forelesninger på emner på 1. – 4. studieår og flere spesialemner. Filmopptakene legges ut på en egen emneblogg (Edublogs), som kun er tilgjengelig for studenter som tar emnet. Det arbeides også med å trekke digital forskningsformidling tettere inn i undervisningen.

2.3 Andre studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak i 2014

Gjennomgang av alle kurs

I perioden november 2014 til januar 2015 gjennomførte fakultetet en bredere gjennomgang av samtlige emner på de fire første studieårene, i tillegg til den vanlige kursevalueringen. Formålet var å kartlegge de sterke sidene ved emnene, identifisere utfordringer og synliggjøre gode undervisningstiltak. En rekke observasjoner fra gjennomgangen vil bli fulgt opp i 2015.

Masteroppgaver

I 2013 og 2014 ble det vedtatt endringer i undervisningsstrukturen for JUS399 Masteroppgave for

å styrke den faglige oppfølgingen av studentene. Fagansvarlige gir nå veiledning om valg av problemstilling i fagmøter og i en egen emnebank. Studentene blir plassert i faggrupper basert på temaet de skriver om, og må delta på en obligatorisk workshop i sin faggruppe. Studentene skal skrive et eget workshop-notat, og i tillegg lese medstudenters notater som forberedelse til obligatorisk workshop i faggruppene.

Internasjonalisering

I 2014 har fakultetet utarbeidet ny handlingsplan for internasjonal virksomhet for perioden 2014-2015 der fortsatt samarbeid med Russland, Kina, USA og Canada har prioritet. Fakultetet har i 2014 inngått nye utvekslingsavtaler i Kina, USA og Canada, og fått innvilget søknader om tre samarbeidsprosjekt finansiert av SIU. I 2014 var det 289 som oppnådde graden master i rettsvitenskap, og 149 av disse (51,6 %) hadde utvekslingsopphold som del av graden. Slike tall tilskrives fakultetets mangeårige og kontinuerlige satsing på internasjonalisering og god tilrettelegging for inn- og utveksling.

I årene som kommer kan vi likevel vente en nedgang i andelen som har hatt et utenlandsopphold, ettersom vi ser en relativt stor nedgang i totaltallet for utvekslingsstudenter fra 2013 til 2014. Nedgangen er størst blant de utreisende studentene, fra 192 til 127 studenter (33 % nedgang). Fakultetet har ingen god forklaring på denne nedgangen. Søknadstallene for utveksling studieåret 2015/2016 er de nesthøyeste i fakultetets historie, dermed kan vi anta at de lave tallene i 2014 kun er uttrykk for tilfeldig variasjon.

3. Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2014

Rehabilitering av Dragefjellet skole har ført til at fakultetet har måttet bruke lokaler andre steder på Nygårdshøyden til både undervisning og lesesalsplasser. Kompensasjonslokalene har fungert tilfredsstillende.

Et høyt antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap har behov for tilrettelegging ved eksamen på grunn av fysiske plager. En del av plagene kan avhjelpes ved at studentene bruker PC på eksamen. Overgangen til digital eksamen vil derfor redusere behovet for tilrettelegging til eksamen, og er dermed også et læringsmiljøtiltak.

4. Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2014 og planer for 2015

Masterprogrammet i rettsvitenskap som helhet ble sist evaluert i 2013. Som nevnt i punkt 2.3 ovenfor, har fakultetet i 2014 hatt en gjennomgang av samtlige emner på 1. -4. studieår. Videre har fakultetet gjennomført en større undersøkelse blant studentene på 1. og 2. studieår om arbeidsgruppene og arbeidsgruppeledernes rolle.

I 2015 vil evaluering av innføring av digital eksamen være sentralt, i tillegg til de jevnlige referansegruppemøtene på 1.-3. studieår og spørreundersøkelser og/eller referansegruppemøte på 4. og 5. studieår.

5. Planer for opprettinger/nedlegginger av studieprogram, fordeling av studieplasser for 2016

I juni 2014 vedtok universitetsstyret oppretting av et midlertidig toårig masterprogram i rettsvitenskap med 30 studieplasser, og fakultetet tok opp 30 studenter til programmet. Opptak til dette studieprogrammet i 2015 forutsetter at fakultetet tilføres friske midler fra departementet som dekker utgiftene ved de nye studieplassene. Det er ikke avklart om departementet stiller nødvendige midler til disposisjon for videreføring av programmet.

Avhengig av hva som blir bestemt videre om en mulig omlegging av masterprogrammet i rettsvitenskap, kan det bli aktuelt å opprette et treårig bachelorprogram og et toårig masterprogram i rettsvitenskap. Dette vil i så fall være aktuelt tidligst høsten 2016.

6. Vurdering av styrken i fagmiljøet

Fakultetet har fortsatt en underdekning på undervisningsressurser, og dette gjør det vanskelig å realisere ytterligere kvalitetshevende tiltak. Situasjonen bedrer seg noe fra år til år. I 2014 tilsatte vi to nye i førsteamanuensistilling, i tillegg til at to førsteamanuenser tiltrådte etter å ha blitt formelt tilsatt tidligere år. Dette førte til at forholdstallet mellom antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap og fast vitenskapelig ansatte i undervisningsstillinger sank fra 44,1 til 39,1 studenter.[3]

7. Aktivitet i etter- og videreutdanning. Status i 2014 og planer for 2015

I 2014 ble JUR640 Planrett (15 studiepoeng) tilbudt som etter- og videreutdanningskurs ved fakultetet. Emnet tilbys i 2015 også, og i dialog med de kursansvarlige vil det i løpet av 2015 arbeides med å utvikle en modell for nettbasert videreutdanning som kan prøves ut for deler av dette emnet tidligst fra våren 2016.

Fakultetet hadde eget alumniarrangement knyttet til UiB sine alumnusdager i 2014 og videreutvikler sitt lokale tilbud i 2015. Fakultetet vil fortsette å bidra med relevante juridiske foredrag på Faglig-pedagogisk dag.

Tilbake til sakslisten

[3] 1853 studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap og 42 førsteamanuenser/professorer i 2013 mot 1811 studenter på masterprogrammet og 46 førsteamanuenser/professorer i 2014. Tall fra DBH.

Sak 21/15 – 2

ÅRSPLAN FOR UTDANNING 2015

1. INNLEDNING

Det juridiske fakultetets overordnete og langsiktige mål for utdanningsvirksomheten er i følge strategiplanen (2011-2015)[4] å:

> *«(…) videreutvikle sitt studieprogram faglig, pedagogisk og administrativt med sikte på å gi utdanningsvirksomheten en klar forskningsbasert profil, et bevisst fokus på forholdet mellom det nasjonale og det internasjonale, og studiekvalitet på internasjonalt høyt nivå».*

Nytt av året er at fakultetet også utarbeider en egen årsplan for det digitale arbeidet ved fakultetet, knyttet til både utdanning, forskning og formidling. Årsplanene må leses i sammenheng ettersom studiekvalitetstiltak som knyttes til fakultetets arbeid med digitalisering, omtales nærmere i årsplan for digitalisering.

2. STUDIEKVALITETSTILTAK

2.1 Utredning av ny studieordning

Studieordningskomiteen som har utredet spørsmålet om en deling en potensiell deling av dagens femårige integrerte masterprogram i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad overleverte sin innstilling 11. februar 2015.[5] Komiteen anbefaler ikke en deling, men foreslår likevel en studiemodell som innebærer store endringer i dagens masterprogram. I løpet av 2015 må det avklares om, og eventuelt på hvilken måte, forslaget fra studieordningskomiteen skal følges opp.

2.2 Studiekvalitetsseminar

De siste tre årene har det blitt avholdt et studiekvalitetsseminar tidlig i januar. I 2015 vil seminaret bli avholdt i september. Målgruppen for seminaret er de kursansvarlige for obligatoriske emner, studieseksjonen og representanter fra Juridisk studentutvalg (JSU). Hovedtemaet på seminaret vil være bruk av digitale verktøy i undervisningen. I tillegg vil seminaret være en arena for å følge opp momenter fra kursgjennomgangen på obligatoriske emner, som ble gjennomført i perioden november 2014 – januar 2015.

2.3 Masteroppgave

I 2013 og 2014 ble det vedtatt endringer i undervisningsstrukturen for JUS399 Masteroppgave.[6] Noen av endringene ble iverksatt allerede våren 2014 mens de øvrige ble iverksatt fra høsten 2014. Ytterligere endringer ble iverksatt fra våren 2015. I 2015 vil vi

---

[4] http://www.uib.no/jur/22517/strategiplan-det-juridiske-fakultet-2011-2015
[5] http://www.uib.no/jur/62628/utredning-av-ny-studieordning-2014%e2%80%932016
[6] Sak 95/13 i fakultetsstyremøte 10.12.2013: http://www.uib.no/jur/22021/m%c3%b8teinnkallinger-og-protokoller-2013 og sak 86/14 i fakultetsstyremøte 16.12.2014: http://www.uib.no/jur/50495/m%c3%b8teinnkallinger-og-protokoller-2014

videreutvikle rutiner og prosedyrer, samt høste erfaringer fra de iverksatte tiltakene. På grunnlag av erfaringene vil vi vurdere behovet for justeringer.

Fakultetet har i samarbeid med UiT og UiO utarbeidet nye læringsmål, retningslinjer til veileder, retningslinjer til sensorene og karakterbeskrivelser for masteroppgaver. Disse vil bli fremlagt for fakultetsstyret til realitetsbehandling i løpet av våren 2015.

2.4 Rekruttering av studenter

I mars 2015 arrangeres det for første gang åpen dag ved Universitetet i Bergen for elever i videregående skole. Fakultetet har utarbeidet et eget program som gir god informasjon om masterprogrammet i rettsvitenskap, og som kan bidra til at elevene i videregående skole gjør et informert valg.[7] Dette arrangementet er et tiltak som kan bidra til at vi rekrutterer de riktige studentene.

2.5 Godkjenning og oppfølging av sensorer samt tildeling av oppdrag

Det er studiedekanen som står for den fortløpende godkjenningen av nye sensorer i henhold til vedtatte retningslinjer.[8] Det er behov for en gjennomgang av retningslinjene for godkjenning av sensorer og rutinene for oppfølgingen av disse. Det må også utarbeides en rutine for hvordan man formelt skal informere sensorer om at de tas ut av sensorregisteret. Arbeidet er påbegynt og forslag til reviderte retningslinjer og rutiner vil bli lagt frem for de formelle fakultetsorganene i løpet av 2015.

2.6 Kvalitetssikring av sensur og klagesensur

Etter at endring i Universitets- og høyskoleloven trådte i kraft 1.8.2014, gjennomføres nå klagesensur som blindsensur.[9] Erfaringene så langt viser at det gjøres flere endringer nå enn under systemet hvor klagekommisjonen hadde kunnskap om opprinnelig karakter. Endringene skjer både til gunst og ugunst. I tillegg har vi sett noen få tilfeller av større avvik, det vil si at karakterspriket mellom ordinær sensur og klagesensur er på to karakterer eller mer. Andre fakulteter og andre institusjoner[10] gjør de samme erfaringene og saken er allerede under debatt[11]. Fakultetet har allerede fulgt opp med tiltak som at klagesensor får tilsendt et utvalg oppgaver fra ordinær sensur som kan danne referanse for nivået i sensuren. Avvikene mellom ordinær sensur og klagesensur overvåkes nøye, og det vil i samråd med de kursansvarlige bli vurdert om ytterligere tiltak må settes inn for å sikre kvaliteten både på sensur og klagesensur. Også i dette arbeidet vil vi ha tett dialog med JSU.

2.7 Undervisningsregnskap og undervisningsplanlegging

Hvert år rapporterer alle vitenskapelig ansatte om gjennomført undervisning i foregående år. I rapporten bes det også om undervisningsønsker/-planer for de kommende to år. Fakultetet

[7] Mer info om Åpen dag ved Det juridiske fakultet: http://www.uib.no/jur/85339/%C3%A5pen-dag-ved-det-juridiske-fakultet
[8] Retningslinjer for valg og godkjenning av eksterne hjelpelærere og sensorer: http://www.uib.no/jur/23644/retningslinjer-valg-og-godkjenning-av-eksterne-hjelpel%c3%a6rere-og-sensorer
[9] LOV-2014-06-20-55 Lov om endringer i universitets- og høyskoleloven: https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2014-06-20-55
[10] http://universitas.no/nett/60283/gikk-fra-b-til-stryk og
[11] http://universitas.no/kronikk/60104/blind-klagesensur-fra-c-til-f

planlegger nå å bruke informasjonen fra disse rapportene mer aktivt for å sikre en bedre ressursutnyttelse ved planleggingen av undervisningen

Arbeidet med registrering av gjennomført og planlagt/ønsket undervisning er administrativt forankret i forsknings- og stabsseksjonen. Utviklingen av rutiner for hvordan disse rapportene best kan brukes i planleggingen av undervisningen, må likevel foretas i samarbeid mellom ledelsen, forsknings- og stabsseksjonen og studieseksjonen.

2.8 Gjennomgang av kursansvar og godskrivingssatser

Fakultetet ønsker at digitale læringsverktøy skal tas i bruk i større utstrekning enn i dag. Dette aktualiserer behovet for en gjennomgang av innholdet i kursansvaret. Videre må satsen for godskriving av kursansvar vurderes på nytt. Det er viktig at denne ligger på et nivå som avspeiler den reelle arbeidsbelastningen som følger med kursansvaret, og at den samtidig er utformet på en slik måte at kursansvarlige gis insentiver for å ta i bruk digitale læringsverktøy. Innholdet i kursansvaret ventes å bli berørt også i en eventuell videre utredning av ny studieordning.

2.9 Implementering og evaluering av digital skoleeksamen

I april 2015 gjennomføres den første digitale eksamenen i full skala, og eksamen i JUS133 Rettskilde og metodelære er pilot.[12] Dersom gjennomføringen av denne eksamenen blir vellykket, vil eksamen på de resterende obligatoriske emnene våren 2015 også gjennomføres digitalt. Fra høsten 2015 innføres digital eksamen på alle de obligatoriske emnene (1. - 4. studieår). Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet. Etter hvert som digital eksamen innføres vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer. Fakultetet har her en god dialog med sentraladministrasjonen og med Juridisk studentutvalg.

Innføring av digital eksamen innebærer en grunnleggende endring av hvordan eksamen gjennomføres rent praktisk. Dette kan for eksempel åpne for endringer i ordningen med studentrepresentanter og i rutinene for bokkontroll. Innføring av digital eksamen åpner også for nye prøvingsformer. Slike forsøk vil bli gjort i samråd med de kursansvarlige, og i prosessen vil vi hente inn kompetanse fra Program for universitetspedagogikk.

3. LÆRINGSMILJØTILTAK

3.1 Oppussing av Dragefjellet skole

Dragefjellet skole har vært under oppussing siden juni 2014. Oppussingsarbeidene ferdigstilles i april 2015. Oppussingen har muliggjort montering av teknisk utstyr som åpner for at det kan gjennomføres fullskala digital skoleeksamen. Dette er et viktig fremskritt, men fører samtidig til at bygget vil måtte for stenges for annen bruk de dagene det skal benyttes til eksamen. Det får nødvendigvis konsekvenser for bruken av lesesalene og undervisningslokalene. Fakultetet vil i samråd med JSU utarbeide retningslinjer for bruken av lesesalene og undervisningsrommene på Dragefjellet skole som sikrer at disse lokalene også kan brukes som eksamenslokaler.

[12] Se fakultetsstyresak 10/15 3.2.2015 http://www.uib.no/jur/85666/m%c3%b8teinnkallinger-og-protokoller-2015 og nyhetssak om digital eksamen: http://www.uib.no/jur/85765/digital-eksamen-blir-hovedregel

3.2 Digital eksamen

I tillegg til å være et studiekvalitetstiltak, er innføring av digital eksamen også et læringsmiljøtiltak. Gjennom mange år har et høyt antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap hatt behov for tilrettelegging ved eksamen på grunn av fysiske plager. En del av disse fysiske plagene (for eksempel senebetennelse) er av en slik art at de kan avhjelpes ved at studentene bruker PC på eksamen. Ved innføring av digital eksamen antar vi at antall søknader om tilrettelegging til eksamen vil gå ned. Etter hvert som digital eksamen innføres, vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer.

3.3 Oppfølging av studentenes trivsel og arbeidsmiljø

Fakultetet får jevnlig tilbakemeldinger gjennom referansegruppemøter på 1.-3. studieår og spørreundersøkelser på 4. og 5. studieår. De kursansvarlige på 4. studieår får tilbud om å avholde referansegruppemøte i tillegg til spørreundersøkelse, hvis de ønsker det. Pr. dags dato er det kun på JUS241 Strafferett det avholdes slike møter. I tillegg gjennomfører arbeidsgruppelederne hvert år samtaletimer med studentene i sine arbeidsgrupper på 1. og 2. studieår. I etterkant av samtaletimene leverer arbeidsgruppelederne en kort rapport. Videre har det siden 2014 blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant studentene på 1. og 2. studieår som gir arbeidsgruppelederne tilbakemelding på arbeidet de gjør. Samlet sett representerer samtaletimerapportene og spørreundersøkelsen gode informasjonskilder om studentenes trivsel og arbeidsmiljøet. Denne informasjonen inngår i fakultetets løpende arbeid med forbedring av studenthverdagen.

3.4 Nytt informasjonsmateriell om undervisningsrom og lesesaler

Studieseksjonen holder på å utvikle nytt informasjonsmateriell og nye oversikter over undervisningsrom og lesesaler i samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen. Dette informasjonsmateriellet skal inngå i infopakken til nye studenter ved semesterstart i august, og gjøre det lettere for studentene å orientere seg på Dragefjellet. Dette vil gjøre at studentene finner seg fortere til rette på Det juridiske fakultet og at fasilitetene utnyttes bedre. Informasjonsmateriellet utarbeides både på norsk og engelsk.

3.5 Internt opplæringstilbud for ansatte i studieseksjonen

Det vil bli gitt tilbud om opplæring til de ansatte i studieseksjonen for å styrke og utvikle støtteapparatet til studentene. I løpet av mars 2015 vil alle ansatte i administrasjonen delta på e-læringskurset «Får Walter Lov?» som tilbys av Direktoratet for forvaltning og IKT.[13] Videre vil det påbegynte arbeidet med internt opplæringsprogram for studieveilederne videreføres i 2015.

[13] http://www.difi.no/artikkel/2014/12/far-walter-lov-e-laeringskurs-i-forvaltningsloven

4. ETTER- OG VIDEREUTDANNING

4.1 Utvikling og utprøving av nettkurs

Fakultetet tilbyr pr i dag JUR640 Planrett som et etter- og videreutdanningskurs.[14] De kursansvarlige har i sin kursrapport for 2014 foreslått at første del av dette kurset kan egne seg som nettkurs. Dette er en spennende ide som kan være en nøkkel til å kunne utvide fakultetets videreutdanningstilbud. I samarbeid med de kursansvarlige vil det bli arbeidet med å utvikle en modell for nettbasert videreutdanning. Denne vil trolig kunne prøves ut våren 2016. Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet.

4.2 Alumni og Faglig-pedagogisk dag

Fakultetet lager et eget faglig opplegg for sine alumner på alumnusdagen 11. september 2015. Fakultetet er i dialog med Advokatforeningen om annonsering og om godskriving av etterutdanningstimer for arrangementet.

Fakultetet vil fortsatt bidra med juridiske foredrag som er relevant for deltakerne på Faglig-pedagogisk dag.

5. INTERNASJONALISERING

Handlingsplan for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet 2014-2015 ble vedtatt av fakultetsstyret i juni 2014.[15] Fortsatt styrking og konsolidering av samarbeid med juridiske fakultet i Kina, Russland, USA og Canada er prioritert i handlingsplanen, og dette arbeidet vil bli fulgt opp videre i 2015. I tillegg har fakultetet fått tildelt midler fra Senter for internasjonaliering av utdanning (SIU) over en treårsperiode for utvikling av samarbeid med National Law University Delhi, India. Se mer om dette i punkt 5.5 nedenfor. Av konkrete tiltak utover det som er nedfelt i handlingsplanen, kan vi nevne følgende:

5.1 Utvikling av spesialemne om utvalgte temaer fra kinesisk rett

Det arbeides med å opprette et spesialemne om utvalgte temaer i kinesisk rett ved fakultetet i Bergen. Undervisningen på dette emnet skal gis av vitenskapelig ansatte ved Renmin University School of Law og Shandong University School of Law, og skal være en motytelse for den undervisning som førsteamanuensis Bjørnar Borvik og professor Jon Petter Rui gjennomfører i Kina i mai og oktober.

5.2 Endring av praksis for forhåndsgodkjenning av delstudier

Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte er endret fra at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som *kan* inngå i studentens grad, til at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som *skal* inngå i studentens grad. Fakultetets praksis for forhåndsgodkjenning har frem til i dag vært denne: I masterprogrammet i rettsvitenskap kan inntil 60 studiepoeng i graden avlegges i utlandet (spesialemner og/eller masteroppgave). Så fremt spesialemner og/eller masteroppgave gjenstår i studentens utdanningsplan, gis det pr i dag forhåndsgodkjenning

[14] Emnebeskrivelse: http://www.uib.no/emne/JUR640
[15] http://www.uib.no/jur/79802/handlingsplan-internasjonal-virksomhet-2014-2015#

for hhv 30 eller 60 studiepoeng etter studentens ønske, uten at det differensieres mellom hvilke universitet det faktisk vil være mulig å gjennomføre skriftlige arbeider som i hovedsak tilsvarer masteroppgave, og hvor det kun er mulig å gjennomføre spesialemner. Dagens praksis samsvarer med studentenes ønske om å stå fritt i valg av studiested og å kunne være utenlands i et helt studieår, men kan altså ikke videreføres etter forskriftsendringen. En utredning av nødvendig praksisendring og følgene av dette, samt forslag til justeringer i kapittel 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet[16] vil bli lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret første halvdel av 2015.

5.3 Utrede muligheten for spesialemne(r) undervist gjennom Erasmus+ lærerutveksling

Fakultetet får jevnlig henvendelser fra vitenskapelig ansatte ved partnerfakultet i Europa som ønsker å komme til fakultetet på lærerutvekslingsopphold gjennom Erasmus+ programmet. Oppholdet kan vare fra to dager til to måneder, og gjesten skal undervise i minimum åtte timer. Dersom oppholdet varer mer enn én uke, skal gjesten undervise minimum åtte timer *pr uke*. Undervisningstimene som tilbys er et gratis tilbud for vårt fakultet. Alle utgifter ved utvekslingsoppholdet dekkes av gjestens hjemfakultet, og gjesten mottar sin ordinære lønn fra sitt fakultet. Det har vist seg å være utfordrende å finne relevante undervisningsoppgaver for gjestene, og å få brukt undervisningskompetansen de tilbyr på en konstruktiv måte. Dette har blitt en enda større utfordring etter at timekravet i Erasmus+ programmet ble økt fra 5 til 8 timer. Ved en rekke andre fakultet i Europa brukes undervisningskreftene som tilbys gjennom Erasmus+ programmet til å undervise ad-hoc intensive spesialemner innenfor gjestens spesialfelt. Dette er en modell som kan være aktuell også for oss. For at dette skal kunne bli en realitet må vi finne frem til gode løsninger for hvordan ad-hoc emner kan gjennomføres rent praktisk, herunder også hensynet til de frister som ellers gjelder for etablering og drift av emner, og for hvordan vi kan kvalitetssikre emner som skal tilbys av gjestelærere som er ukjente for fakultetet. Vi vil i løpet av 2015 utrede mulige modeller for hvordan utenlandske lærere som er gjester hos oss gjennom Erasmus+ programmet kan undervise intensive spesialemner, men også fortsatt brukes som et tilskudd i undervisningen på ordinære emner. Forslag vil legges frem for studieutvalget og fakultetsstyret til drøfting og eventuelt vedtak.

5.4 Forbedring av fakultetets nettsider om utvekslingsmuligheter

Høsten 2014 ble det gjennomført et stort arbeid ved hele UiB for å bedre informasjonen om eksisterende utvekslingsavtaler. De nye avtalenettsidene[17] utgjør en betydelig kvalitetsheving og forbedring av informasjonen om utvekslingsmuligheter, men utløser samtidig et behov for oppdatering og videreutvikling av fakultetets nettsider med mer generell informasjon om utveksling (altså ikke avtalespesifikk informasjon). Dette arbeidet vil bli prioritert i 2015 og forbedrede nettsider skal være klare i god tid før søknadsfristen for utveksling for studieåret 2016/2017.

[16] Kapittel 5 Rett og plikt til godskriving og faglig godkjenning: http://www.uib.no/jur/21684/utfyllende-regler-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen
[17] http://www.uib.no/utvekslingsavtale

5.5 Utvikling av samarbeid med National Law University Delhi

Fakultetet arbeider kontinuerlig for å kunne tilby studenter utveksling ved gode institusjoner i utlandet. De senere år har fakultetet arbeidet for flere utvekslingsavtaler i Asia. Fakultetet fikk innvilget SIU-søknad om finansiering og utvikling av samarbeid med India, og starter våren 2015 et samarbeid med særlig National Law University Delhi (NLUD). Støtten fra SIU gis over en periode på tre år, og vår indiske samarbeidspart får økonomisk støtte fra indiske myndigheter. Første delegasjon fra fakultetet avlegger NLUD besøk i slutten av mars 2015. I 2015 vil vi gjøre oss kjent med utdanningstilbudet ved NLUD og bli enige om avtaleverket som skal danne grunnlaget for gjensidig utveksling av studenter. Forhåpentligvis kan første utveksling finne sted fra og med 2016.

Tilbake til sakslisten

Sak 21/15 – 3

Notat
Til: SU
Fra: Birgit Falch
Dato: 06.03.15

Eksternfinansiering av forskningsprosjekter ved Det juridiske fakultet
Forslag om frikjøp fra undervisning i søknadsperioden

- Drøfting i FU: 04.03.15 og SU: 10.03.15
- Vedtak i fakultetsstyret: 19.03.15

Saken ble behandlet i FU 04.03.2015.

FU fattet følgende vedtak:

Under overskriften «forutsetning for frikjøp» s.2, settes det inn et ekstra kulepunkt:

- **For andre vesentlige bidrag i forskningsprosjekter (som f.eks. bidrag i samarbeidsprosjekter som ikke fakultetet koordinerer), kan det innvilges frikjøp fra undervisning etter særskilt avtale med dekanatet.**

Eksternfinansiering av forskningsprosjekter ved Det juridiske fakultet
Forslag om frikjøp fra undervisning i søknadsperioden

Fakultetet ønsker å legge til rette for at forskere som planlegger å søke eksterne midler til forskningsprosjekter skal få frikjøp fra undervisning for deler av søknadsperioden. Det er første gangen fakultetet prøver en slik ordning. Sammen med forskningsadministrativ og økonomisk bistand fra Forsknings- og utviklingsavdelingen, er dette ment å skulle bidra til å avhjelpe arbeidet for søkeren.

Bakgrunn

Antall eksternt finansierte forskningsprosjekter på fakultetet viser nedadgående trend, og det er behov for å øke den eksterne prosjektporteføljen. Ved inngangen til 2015 hadde fakultetet 17 eksternt, finansierte forskningsprosjekter; 12 med finansiering fra Norges Forskningsråd (NFR), 2 med finansiering fra Bergen forskningsstiftelse(BFS) og 3 med andre finansieringskilder. I tillegg har fakultetet fått 2 nye NFR-prosjekter i 2015; (Maja Janmyr og Jon Petter Rui). I løpet av 2015 fases 5 av de igangværende NFR-prosjektene ut, 1 av BFS-prosjektene og 2 med annen finansiering. I 2016 fases ytterligere 4 av de igangværende NFR-prosjektene ut.

- **Ekstern finansiering gir resultatmidler til fakultetet**. For hver kr.1000 vi får i finansiering fra EU, får fakultetet ca.kr.1012 i resultatmidler. For hver kr.1000 vi får i finansiering fra NFR, får fakultetet ca.kr.108 i resultatmidler. For hver uteksaminert ph.d. får fakultetet kr.300.000 i resultatmidler.
- **Ekstern finansiering** gir også fakultetet finansiering til å kunne **tilsette stipendiater og postdocs**. Dette bidrar til å bygge opp **kritisk masse** i forskergruppene og i forskerutdanningen.

Modell for å stimulere flere av forskerne til å søke om ekstern finansiering av forskningsprosjekter:

- Det foreslås at forskere som skal jobbe med søknader om ekstern finansiering kan få frikjøp fra undervisning tilsvarende 3 uker. Dette utgjør til sammen 45 timer frikjøp fra undervisning (til sammenligning får forskergruppeledere 10 timer frikjøp pr. år). Antall undervisningstimer pr. år er 775.

Frikjøpet gjelder søknader til:

- Norges Forskningsråd – omfatter alle typer programmer
- EU (HORIZON2020) – omfatter alle typer programmer
- Andre eksterne finansieringskilder som Bergen forskningsstiftelse, NordForsk mm.

Forutsetning for frikjøp:

- Som hovedregel skal frikjøpet gjelde for prosjekter som fakultetet koordinerer og der søker har status som ***prosjektleder*** i forskningsprosjektet.
- Prosjektleder må lage en plan for gjennomføring av søknadsprosessen (fra utlysning til deadline). Denne skal godkjennes av fakultetsledelsen før søknaden igangsettes og avtale om frikjøp godkjennes.
- Forsknings- og stabsseksjonen skal involveres i søknaden fra oppstart, slik at seksjonen kan bidra med forskningsadministrativ og økonomisk kompetanse.
- Søker skal forplikte seg til å følge fakultetets interne rutiner for eksternt finansiert forskning.
- Søker skal involvere andre forskere til gjennomlesning av prosjektbeskrivelsen.

Tilbake til sakslisten

Sak 21/15 – 4

Tilbake til sakslisten

Sak 22/15

JUS122 Erstatningsrett Emneansvarlig studieåret 2015/2016

Emneansvarlige professor Bjarte Askeland og førsteamanuensis Anne Marie Frøseth har bedt om at Jan-Ove Færstad oppnevnes som emneansvarlig for JUS122 Erstatningsrett studieåret 2015/2016. Begrunnelsen er at Bjarte Askelands sønn skal ta emnet dette året og Anne Marie Førseth har forskningstermin. Færstads funksjonsperiode omfatter også kontinuasjonseksamen i august 2016.

Jan-Ove Færstad har sagt seg villig til å påta seg oppgaven.

Tilbake til sakslisten

Sak 23/15

Innarbeidelser i hjelpemidler til eksamen

I § 3-7 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen er det gitt uttømmende regler for hvilke innarbeidelser som er tillatt i hjelpemidler til eksamen.

I andre ledd heter det:

> I alle medbrakte hjelpemiddel kan det dessuten være innarbeidet henvisninger innbyrdes i hjelpemidlet og henvisninger til andre tillatte hjelpemiddel. Dette gjelder likevel ikke i og til lister, registre, ordbøker og lignende. Henvisningene kan bare innledes med ord som se/sjå, jf., cfr., contra, sammenlign (sml.), oppheva (opph.), endret. Henvisninger til lover, kgl. res., forskrifter og reglement kan bare inneholde tittel og/eller data (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, punktum, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. og lignende, kan brukes.
> Eksempel: Sml. FAL § 18-1; opph. ved lov 13. februar 1976; jf. lov nr. 261969 § 2-1.

Vi får nå henvendelser med spørsmål om «setning» kan nyttes i stedet for «punktum». Det må åpenbart kunne gjøres. Fordi opplistingen av henvisningene er uttømmende, er det nødvendig å skrive dette inn i regelen.

På denne bakgrunnen foreslås følgende vedtak:

§ 3-7 nr. 2 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen skal lyde:

I alle medbrakte hjelpemiddel kan det dessuten være innarbeidet henvisninger innbyrdes i hjelpemidlet og henvisninger til andre tillatte hjelpemiddel. Dette gjelder likevel ikke i og til lister, registre, ordbøker og lignende. Henvisningene kan bare innledes med ord som se/sjå, jf., cfr., contra, sammenlign (sml.), oppheva (opph.), endret. Henvisninger til lover, kgl. res., forskrifter og reglement kan bare inneholde tittel og/eller data (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, punktum, **setning**, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. og lignende, kan brukes.
Eksempel: Sml.FAL § 18-1; opph. ved lov 13. februar 1976; jf. lov nr. 261969 § 2-1.

Tilbake til sakslisten

Sak 24/15

01.03.15

Ringetid sensor

I mangel på konkrete retningslinjer angående ringetid på sensur ønsker JSU at SU formulerer noen generelle retningslinjer for ringetiden på sensur.

Vi er av den oppfatning at sensorene ikke er pliktige til å avsette en viss tid til ringetid, men er innforstått med at praksis ligger på alt fra 1-6 timer. Dette vil så klart variere ut ifra antall kandidater per kommisjon.

Vi etterspør om det er mulig å ha en rettledende/tvungen tid per student på for eksempel 10 minutter. På den måten sikres alle studentene en ringetid der det vil være tilstrekkelig tid til begrunnelse.

Vi har også opplevd at studenter kun har trefftid i helger. Vi ønsker at det skal deles på minst to dager slik at flest mulige studenter har mulighet til å møte trefftiden. Dette trenger for øvrig ikke gå på bekostning av antall timer med trefftid.

I tillegg til dette har vi fått informasjon om at studenter har hatt trefftid samme dag som karakteren ble lagt ut på StudentWeb. Vi håper reglementet også kan inkludere en oppfordring til at første mulige ringetid er virkedagen etter sensuren faller.

Studentutvalget ser på forslaget som rent praktiske retningslinjer uten noen endringer i kostnader, og retter derfor forespørselen til Studieutvalget.

Forslag til retningslinjer:
- Avsettes 10 minutter per student
- Første mulig ringetid er en virkedag etter sensuren har falt
- Ringetiden deles på to dager. Fortrinnsvis ikke i helgene

Med vennlig hilsen

Juridisk Studentutvalg i Bergen
Ved Sandra Guderud og Emilie Kristoffersen

Tilbake til sakslisten

Sak 25/15

Endringer i emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave (30 sp)

De kursansvarlige for JUS399 Masteroppgave Halvard Haukeland Fredriksen og Jon Petter Rui foreslår flere endringer som gjelder emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave. Det er ønskelig at samtlige endringer gjøres gjeldende fra høsten 2015. Informasjon om endringene følger nedenfor, og vedlagt følger emnebeskrivelse for JUS399 Masteroppgave med revisjonsmerker.

1) Endring av faggrupper

Følgende endringer foreslås for faggruppene:

- Faggruppen *Immaterialrett, markedsrett og konkurranserett* deles i to, og det opprettes nye grupper kalt *Immaterialrett* og *Markedsrett og konkurranserett*. Fagansvarlig for gruppen *Immaterialrett* vil være Knut Martin Tande, og fagansvarlig for fagansvarlig for faggruppen *Markedsrett og konkurranserett* vil være Ronny Gjendemsjø.

- Det opprettes en ny faggruppe med tittelen *EU- og EØS-rett*. Fagansvarlig for denne gruppen vil være Christian Franklin og Halvard Haukeland Fredriksen.

2) Presisering vedrørende påmelding i emnebeskrivelsen

Ny ordning for masteroppgave har vært i drift siden høsten 2014, og vi ser behov for å tilføye en presisering som gjelder påmeldingen for JUS399 Masteroppgave (30 sp). Følgende setning foreslås inkludert i emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave (30 sp):

Valg av faggruppe ved påmelding er bindende. Problemstillingen som er meldt inn ved påmelding kan likevel avgrenses og tilpasses i ettertid forutsatt at endringene gjøres i samråd med veileder.

Under overskriften «*Frister for påmelding, bekreftelse og innlevering med mer:*» endres formuleringen av punktet som gjelder påmelding fra «*generell påmelding med innmelding av prosjektskisse*» til «*påmelding med levering av prosjektskisse*».

Begrunnelse for endringen

Fram til og med våren 2014 hadde fakultetet en praksis som åpnet for at studenter kunne endre hovedtema og problemstilling for masteroppgave også etter at de hadde meldt seg på og fått tildelt veileder. Studenter som endret hovedtema og/eller problemstilling i løpet av skrivesemesteret, måtte selv skaffe ny veileder dersom den nye oppgaven ikke falt inn under den opprinnelig tildelte veilederens fagområde.

Etter at fakultetet høsten 2014 innførte flere kvalitetshevende tiltak, er det behov for å stramme inn tidligere praksis. Fakultetet har investert betydelige ressurser for å gi studentene veiledning i forkant av påmeldingen. Det er utviklet en emnebank der de fagansvarlige legger inn forslag til aktuelle problemstillinger. I tillegg holder de fagansvarlige fagmøter der studentene tilbys veiledning og informasjon ved valg av problemstilling. Ved påmelding skal studentene velge faggruppe og leverer en prosjektskisse der de formulerer problemstilling for oppgaven.

Prosjektskissen og problemstillingen studentene leverer ved påmelding er viktige for planleggingen før skrivesemesteret starter. For det første plasseres studentene workshop med utgangspunkt i faggruppen som er valgt ved påmelding. For det andre brukes prosjektskissen når den fagansvarlige skal tildele eller foreslå en veileder for studentens oppgave. Dersom det er flere enn 10 studenter i en faggruppe, deles tar den fagansvarlige utgangspunkt i problemstillingen og prosjektskissen som ble levert ved påmelding ved inndeling i mindre grupper. Dersom studentene etter påmelding skal

kunne velge å gjøre vesentlige endringer som fører til bytte av faggruppe, betyr merarbeid for de fagansvarlige. Det kan i tillegg føre til forsinkelser i tildeling av veileder og forsinke studentens eget arbeid med oppgaven.

Hensikten med prosjektskissen er at studentene tidlig skal bestemme seg for fagområde og problemstilling og komme i gang med å skrive. Studentene har imidlertid lite erfaring med å avgrense og tilpasse juridiske problemstillinger tilpasset masteroppgavens omfang, derfor vil det bli nødvendig å gjøre avgrensninger og tilpasninger av den opprinnelige problemstillingen underveis i skrivesemesteret. Det må følgelig være åpning for å gjøre slike endringer, men da i samråd med veileder.

3) Endring i omfang for Workshop-notat og krav om faglig godkjenning

Det foreslås å øke omfang av workshop-notatet som skal leveres ved semesterstart fra 800 ord til 1 500 ord. Innleverte workshop-notater skal godkjennes av den fagansvarlige som skal holde workshop i den aktuelle faggruppen.

Begrunnelsen for å øke omfanget av workshop-notatet er å sørge for at studentene kommer ordentlig i gang med skriveprosessen tidlig i semesteret. De foreløpige erfaringene med workshop-notatene er at enkelte av dem er temmelig enkle og overfladiske. Ved å øke kravet til omfang, tvinges studentene til å trenge noe dypere inn i materien.

Det er ikke forventet betydelig utvidelse av de økonomiske rammene som konsekvens av at det legges til to nye faggrupper. Dette fordi de fagansvarlige honoreres for oppgaven de har som fagansvarlige (holde fagmøte og oppdatere emnebanken) basert på antallet studenter som melder seg på for å skrive oppgave innenfor den aktuelle faggruppen.

Kommentar vedrørende mulige økonomiske konsekvenser

Det er ikke forventet at de foreslåtte endringene vil føre til betydelige endringer i de økonomiske rammene for JUS399 Masteroppgave.

Når det gjelder tilføyelsen av to nye faggrupper, forventes det ikke betydelige økonomiske konsekvenser. Dette fordi de fagansvarlige mottar variabel godskriving for oppgaven som fagansvarlig tilsvarende 2 timer per påmeldte student hvert semester. Følgende oppgaver inngår: å utarbeide og oppdatering emnebank, oppdatere edublogs for faggruppen, holde fagmøter ifm påmeldingsfrister høst og vår, å tildele veiledere og å svare på henvendelser fra studenter.

Det er noe uvisst hvilke konsekvenser tilføyelsen av nye faggrupper kan få for antallet workshops som skal avholdes hvert semester. Det ble i fakultetsstyremøte 16. desember 2014 vedtatt (sak 86/14) at det skal være maksimalt 10 studenter i hver workshopgruppe. Noen nedre grense for antall studenter i workshop for en faggruppe er ikke vedtatt. Dermed vil det totale antallet workshops hvert semester være avhengig av hvilke faggrupper studentene velger ved påmelding og hvordan det totale antallet studenter fordeler seg i de ulike faggruppene.

Når det gjelder endring i omfang av workshop-notatet, er økningen fra mellom 800-1200 ord til 1500 ord såpass liten at det ikke forventes å ha vesentlig innvirkning på forberedelsestiden de fagansvarlige har for hver workshop. Workshop honoreres på samme måte som seminargrupper på 4. studieår, med forberedelsesfaktor 4,5.

Vedlegg I

JUS399 Masteroppgåve
Undervisningsspråk
Norsk
Undervisningssemester
Vår og høst
Vurderingssemester
Vår og høst
Studienivå (studiesyklus)
I løpet av mastergradsstudiets fjerde og femte år skal studenten levere et selvstendig skriftlig arbeid tilsvarende 30 studiepoeng.
Krav til studierett
MAJUR
Mål og innhald
Masteroppgaven skal være et selvstendig arbeid, som skrives under veiledning, hvor studenten selv har ansvaret for progresjonen i arbeidet.
Før skrivesemesteret inviterer fakultetet studenter på 3. og 4. studieår til orienteringsmøte om masteroppgave.
De fagansvarlige vil avholde fagmøter om skrivetilbudet innen sitt fagfelt. Studentene kan delta på flere fagmøter. Møtene er ikke forpliktende og de er ikke obligatoriske, men de er et svært nyttig grunnlag for beslutningen om fagområde for masteroppgaven.
Fakultetet har disse faggruppene:

1. Dynamisk tingsrett, pant og konkurs
2. Strafferett og straffeprosess
3. Arbeidsrett og diskrimineringsrett
4. Arverett, familierett og barnerett
5. Erstatningsrett og forsikringsrett
6. Folkerett, havrett og ressursrett
7. Forvaltningsrett og velferdsrett
8. Immaterialrett~~,~~
~~8.~~9. ~~m~~Markedsrett og konkurranserett
~~9.~~10. Alminnelig og spesiell kontraktsrett
~~10.~~11. Menneskerettigheter, internasjonal strafferett og flyktningerett
~~11.~~12. Sivilprosess og konfliktløsning
~~12.~~13. Rettskultur, rettsfilosofi og metode
~~13.~~14. Selskapsrett og skatterett
15. Tingsrett, planrett og kommunalrett
~~14.~~16. EU- og EØS-rett

Ved påmelding skal studentene oppgi fagområde, problemstilling og prosjektskisse for sin masteroppgave. Valg av faggruppe ved påmelding er bindende. Problemstillingen som er meldt inn ved påmelding kan likevel avgrenses og tilpasses i ettertid forutsatt at endringene gjøres i samråd med veileder.
Faggruppene vil avholde en obligatorisk workshop for dem som skriver innen det aktuelle feltet - se under "Obligatoriske arbeidskrav".
Læringsutbyte
Kunnskap
Studenten skal gjennom arbeidet med masteroppgaven utvikle kunnskap om et selvvalgt juridisk fagområde, med tilhørende problemstillinger, juridisk metode, analyser og konklusjoner.
Studenten skal danne en dypere forståelse for hvordan rettsvitenskapelige problemstillinger kan utformes og analyseres, og hvilke forskningstradisjoner som gjør seg gjeldende.

Studenten skal utvikle innsikt i grunnleggende vitenskapsidealer, og hvordan disse påvirker gjennomføringen av vitenskapelig virksomhet. I tillegg skal studenten få forståelse for etiske problemstillinger man kan stilles overfor i praktisk forskningsvirksomhet, særlig når det gjelder bruk av andres materiale og kildehenvisninger.

Ferdigheter

Gjennom arbeidet med masteroppgaven skal studenten ha utviklet evne til å utforme og analysere rettsvitenskapelige problemstillinger i samsvar med vitenskapelige idealer.

Studenten skal særlig ha utviklet selvstendighet i valg av metode for å belyse de rettsvitenskapelige problemstillingene masteroppgaven omhandler.

Studenten skal også ha styrket evnen til å foreta gode valg knyttet til forskingsetiske problemstillinger i praktisk forskingsvirksomhet.

Generell kompetanse

Studenten skal opparbeide en generell evne til å gjennomføre et selvstendig arbeid innenfor rammen av de eksisterende forskningstradisjoner. Studenten skal også ha opparbeidet evne til å analysere juridiske problemstillinger ut fra en dypere forståelse av juridisk metode og analyse, med høyere kvalitet på de juridiske vurderingene som resultat.

Krav til forkunnskapar

Emner på tredje studieår (JUS131, JUS132, JUS133, JUS134, JUS135) må være fullført før man begynner på fjerde eller femte studieår.

Tilrådde forkunnskapar

Studenter som skriver masteroppgave innen emner som ikke er en del av de obligatoriske emnene på studieprogrammet, kan ha stor nytte av å velge spesialemner eller emner i løpet av utvekslingsopphold på 5. studieår som er relevante for tematikken i masteroppgaven.

Undervisningsformer og omfang av org.und

Det avholdes forelesninger hvert semester for studenter som skriver masteroppgave. Forelesningene skal være et supplement til den individuelle veiledningen.

Se også under "Obligatorisk undervisningsaktivitet" - der orienteres det om flere undervisningstiltak.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Ved påmelding til masteroppgave skal studentene oppgi fagområde, problemstilling og levere prosjektskisse for masteroppgaven. **Prosjektskisse** skrives etter en gitt mal.

Ved semesterstart i skrivesemesteret avholdes en **obligatorisk workshop** på to timer, for de ulike fagområdene.

Utgangspunktet for workshopene er et eget **workshopnotat** etter oppgitt mal på minst ~~800~~ 1 500 ord ~~og maks 1200 ord~~ pluss kildeliste, med obligatorisk innlevering til oppgitt frist. Workshop-notatet skal godkjennes av fagansvarlig. Det stilles krav om 100 % deltakelse i workshopen. Dokumentasjon av gyldig forfall (se Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved Universitetet i Bergen § 6.10.1 og § 6.10.2 og § 6.10.3) til ordinær workshop, gir adgang til å delta på en etterfølgende "oppsamlingsworkshop" litt senere.

Bestemmelsen i § 2-4 nr 3 om at 25 % avvik fra full deltakelse i obligatoriske arbeidskrav aksepteres, gjøres ikke gjeldende for masteroppgave.

Studentene har rett og plikt til **veiledning** under arbeidet med masteroppgaven. Det blir gitt 10 timers veiledning per student. Timetallet omfatter tiden veilederen bruker til lesing av utkast, utarbeiding av kommentarer og samtale med studenten. Rammene for veiledning presiseres ytterligere i Studieplanen om *Undervisningsmetodar* og *Obligatorisk rettleiiing for masteroppgåva* .

Hovedordningen er at den fagansvarlige tilordner veiledere til de ulike masteroppgavetemaene. Eksterne veiledere må vurderes og godkjennes av fakultetet i henhold til Retningslinjer for valg og godkjenning av eksterne hjelpelærere og sensorer.

Det er studentens eget ansvar å oppsøke og nyttiggjøre seg veiledning samt sørge for fremdrift i arbeidet.

Frister for påmelding, bekreftelse og innlevering med mer:

Skrivesemester høst:

15. mai - ~~generell~~ påmelding og ~~innmelding~~ levering av prosjektskisse
uke 34 (onsdag) - innleveringsfrist workshopnotat
uke 35 eller 36 - workshop i faggruppene
uke 37 (fredag) - innlevering nytt workshopnotat (hvis 1. versjon ble underkjent)
uke 39 - oppsamlingsworkshop
10. november - studentene bekrefter innlevering
10. desember - innlevering

Skrivesemester vår:

15. november - ~~generell~~ påmelding og ~~innmelding~~ levering av prosjektskisse
uke 5 (fredag) - innleveringsfrist workshopnotat
uke 7 eller 8 - workshop i faggruppene
uke 9 (fredag) - innlevering nytt workshopnotat (hvis 1. versjon ble underkjent)
uke 10 - oppsamlingsworkshop
1. mai - studentene bekrefter innlevering
1. juni – innlevering

Vurderingsformer

Ordgrense

For masteroppgave på 30 studiepoeng er veiledende ordgrense 12 000 ord. Oppgaver over 15 000 ord blir ikke sensurert. Fot- og sluttnoter skal medregnes i ordgrensen. Forord, forside, innholdsfortegnelse, registre, litteraturliste og vedlegg medregnes ikke. Besvarelser som avvises som følge av overskridelse av ordgrensen, må omarbeides og leveres et senere semester. Det gis ikke ekstra veiledning ved slik omarbeidelse.

Innlevering

Masteroppgaven innleveres elektronisk i Mi side. Innlevert oppgave skal være anonymisert, paginert og av forsiden skal tittel på oppgaven, kandidatnummer samt antall ord inkl. fot- og sluttnoter fremgå.

Bedømmelse

Når det gjelder skriftlig sensur av masteroppgaven, vises det til Utfyllande regler om rettleiing og vurdering - masteroppgåver.

Karakterskala

Ved sensur av emnet benyttes karakterskalaen A til E for bestått og F for ikke bestått.

Undervisningsstad

Det juridiske fakultet

Institutt

Det juridiske fakultet

Kontaktinformasjon

Kursansvarlige: professor Halvard Haukeland Fredriksen og professor Jon Petter Rui
Administrativt ansvarlige: førstekonsulent Sigrid Haugros og seniorkonsulent Eli Tjerandsen
masteroppgave@jurfa.uib.no

Tilbake til sakslisten

Sak 26/15

EKSAMENSPLAN

DET JURIDISKE FAKULTET, STUDIEÅRET 2015/2016

inkludert obligatoriske kursoppgaver

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
33 (10. – 14.8)	OPPSTART: EXPHIL EXFAC	14.00: ÅPNING AV DET AKADEMISKE ÅR MUSÉPLASS? OPPSTART JUS122 OG JUS241		OPPSTART JUS131	
34 (17. – 21.8)					
35 (24.8. – 28.8)	EKSAMENSFRI UKE (SA)				
36 (31.8. – 4.9)					
37 (7. – 11.9)	JUS122 PUBL. OBLIG.				JUS122 INNLEV. OBLIG.
38 (14. – 18.9)	JUS131 PUBL. OBLIG.			JUS131 INNLEV. OBLIG.	JUS241 PUBL. OBLIG.
39 (21. – 25.9)					JUS241 INNLEV. OBLIG.
40 (28.9 – 2.10)					KUNNSKAPSTEST EXFAC
41 (5. – 9.10)	JUSETIKK	JUSETIKK		JUS122 EKSAMEN	
42 (12. – 16.10)	OPPSTART JUS124				JUS131 EKSAMEN
43 (19. – 23.10)	OPPSTART JUS132				
44 (26. – 30.10)	EKSAMENSFRI UKE (SA)				
45 (2. – 6.11)	JUS124 PUBL. OBLIG.	OPPSTART JUS111		EXPHIL – JUEKS EKSAMEN	JUS124 INNLEV. OBLIG. JUS241 EKSAMEN
46 (9. – 13.11)	JUS132 PUBL. OBLIG.			JUS132 INNLEV. OBLIG.	
47 (16. – 20.11)				EKSAMENSDAGER SPESIALEMNER	
48 (23. – 27.11)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				

49 (30.11. – 4.12)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER[1]				
					JUS111 PUBL. OBLIG JUS132 EKSAMEN
50 (7. – 11.12)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
	OPPSTART JUS135			JUS124 EKSAMEN JUS111 INNLEV. OBLIG. INNLEVERING MASTER	OPPSTART JUS121
51 (7. – 11.12)					
JUL OG NYTTÅR					
2 (11. – 15.1.)					
3 (18. – 22.1.)	INTERNASJONAL UKE				
				INTERNASJONAL DAG	JUS111 EKSAMEN
4 (25. – 29.1.)	JUS242 PUBL. OBLIG. OPPSTART JUS114		JUS121 PUBL. OBLIG.		JUS242 INNLEV. OBLIG.
5 (1. – 5.2.)	EKSAMENSFRI UKE (SA)[2]				
	JUS135 PUBL. OBLIG.		JUS121 INNLEV. OBLIG.	JUS135 INNLEV. OBLIG.	
6 (8. – 12.2.)					FAGLIG-PEDAGOGISK DAG[3]
7 (15. – 19.2.)				DAVID DOUBLET-SEMINAR[4]	DAVID DOUBLET-SEMINAR
8 (22. – 26.2.)					JUS114 EKSAMEN
9 (29.2. – 4.3.)					JUS242 EKSAMEN
10 (7. – 11.3.)	JUSETIKK JUS135 EKSAMEN OPPSTART JUS243	JUSETIKK OPPSTART JUS133			
11 (14. – 18.3.)				JUS121 EKSAMEN JUS113 PUBL. OBLIG	OPPSTART JUS123

[1] Ikke eksamen i spesialemner fredag i uke 49 og torsdag i uke 50 grunnet overlapp med eksamen i hhv JUS132 og JUS124
[2] Endelige datoer for de eksamensfrie ukene våren 16 er ikke avklart fra SAs side pr. februar 2015.
[3] Endelig dato er ikke avklart pr. 4.3. 2015
[4] Endelige datoer er ikke avklart pr. 4.3.2015

12 (21. – 25.3.)			JUS113 INNLEV. OBLIG	SKJÆRTORSDAG	LANGFREDAG
13 (28.3 – 1.4.)	2. PÅSKEDAG				
14 (4. – 8.4.)	JUS133 PUBL. OBLIG[5]			JUS133 INNLEV. OBLIG	
15 (11. – 15.4.)					
16 (18. – 22.4.)	EKSAMENSFRI UKE (SA)				
					JUS113 EKSAMEN
17 (25. – 29.4.)	JUS243 PUBL. OBLIG OPPSTART JUS112				JUS133 EKSAMEN
18 (2. – 6.5.)	JUS123 PUBL. OBLIG OPPSTART JUS134 JUS243 INNLEV. OBLIG			KRISTI HIMMELFARTSDAG	
19 (9. – 13.5.)	JUS123 INNLEV. OBLIG				
20 (16. – 20.5.)	2. PINSEDAG	17. MAI	JUS112 PUBL. OBLIG		
21 (23. – 27.5.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
			JUS112 INNLEV. OBLIG		
22 (30.5 – 3.6.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
			INNLEVERING MASTER		
23 (6. – 10.6.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
24 (13. – 17.6.)	JUS123 EKSAMEN		JUS243 EKSAMEN		JUS112 EKSAMEN
		JUS134 HJEMMEEKSAMEN[6]			

KONTINUASJONSEKSAMENER VÅREN 2016

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
UKE 32 (8. – 12.8.)	EXFAC JUS121 JUS131 JUS241	JUS111 JUS122 JUS132 JUS242 (JUS 134[7])	JUS112 JUS123 JUS133 JUS243 (JUS 134)	JUS113 JUS124 JUS135 (JUS 134)	JUS114 (JUS 134)

[5] Tentativ plassering.
[6] Oppgaven publiseres tirsdag 14.6. kl. 13.00. Leveringsfrist er fredag 17.6. kl. 13.00.
[7] Kontinuasjonseksamen i JUS134 publiseres tirsdag 2.8. kl. 10.00. Leveringsfrist er fredag 5.8. kl. 10.00.

Tilbake til sakslisten